

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในจังหวัดชลบุรี

THE FAVORABLE CHARACTERISTICS OF A GOOD LOCAL NEWSPAPER AS PERCEIVED BY PEOPLE IN CHONBURI PROVINCE

สุกัญญา บุรณเดชาชัย*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นตามกลุ่มความผูกพันทางสังคมของผู้บริโภค

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดชลบุรี จำนวน ๔๐๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการบริโภคหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของประชาชนจังหวัดชลบุรีตามกลุ่มความผูกพันทางสังคมของผู้บริโภคใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square) สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ตามกลุ่มผู้บริโภค ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-way ANOVA) การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยวิธีการ LSD

ผลการวิจัยพบว่า

๑. พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เคยอ่านนาน ๆ ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสัปดาห์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕ เหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมากที่สุดเนื่องจากมีข่าวสารของท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓ ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๓ ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นน้อยกว่า ๓ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓ ส่วนใหญ่อ่านข่าวสังคมมากที่สุด

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓ ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมากที่สุดคือ เพื่อได้รับทราบข่าวสารทั่วไปในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๐

๒. ผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรีมีความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในด้านความรับผิดชอบและจริยธรรมของหนังสือพิมพ์มากที่สุด

๓. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จำแนกตามระดับความผูกพัน พบว่า

๓.๑ ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ไม่แตกต่าง

๓.๒ ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นศรีราชา และเสียงมหาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

๓.๓ ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีเหตุผลในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรีอ่าน ในด้านมีชื่อเสียงมานาน ตรวจสอบตลอด (เรียงเบอร์) และมีข่าวสารของท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

๓.๔ ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ

จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีสถานที่ในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓.๕ ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีระยะเวลาอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓.๖ ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีประเภทของเนื้อหาในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ได้แก่ ข่าวเศรษฐกิจ/ ธุรกิจ รายงานพิเศษ ข่าวการศึกษา และข่าวการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนเนื้อหาประเภทอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

๓.๗ ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านได้รับทราบข่าวสารทั่วไปในท้องถิ่น การรับทราบข่าวการเมือง ได้รับคำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓.๘ ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์ การบริหารงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ความรับผิดชอบและจริยธรรมของ

หนังสือพิมพ์ เนื้อหา การเขียนและตกแต่ง ต้นฉบับ และการผลิตและจำหน่าย (ระบบการ พิมพ์และการเผยแพร่) ไม่แตกต่างกัน

Abstract

The objective of the research is to study and compare reading behaviors and favorable characteristics of local newspapers with social relationship of consumers.

This is a qualitative research. The study sample used in the research was 400 habitants who lived in different areas in Chon Buri province. The study instrument used to gather data was questionnaires. The statistics used to analyze the conducted data was the basic statistics: Mean and Standard Deviation (S.D.). The statistics used to experiment the difference between local-newspaper-reading behaviors and social relationship of Chon Buri habitants was Chi-Square test. The statistics used to experiment the differences of favorable characteristics of local newspapers in Chon Buri province and a group of consumers was One-Way ANOVA. And the method used to experiment multiple comparison (Post-Hoc) was Least Significant Difference or LSD.

The finding revealed as follow:

1. The research found the differences of local-newspapers-reading behaviors of consumers in ChonBuri province. Scarcely did most of them read. The most was 62.5%. The consumers read Sriracha-local newspapers the most, which was 35.5%. The greatest reason they read the local-newspapers was there were a lot of useful local information, which was 54.3%. Most of consumers read the local-newspapers at

their office. Most of them had read the local newspapers for less than 3 years, which was 40.3%. And the most popular section that they read was social news, which was 47.3%. They said the most useful result that they got from reading the newspapers was to receive over all news happening in the local areas, which was 82%.

2. The consumers in Chon Buri province had an attitude toward favorable characteristics of the local-newspapers that they were the best at responsibility and morality.

3. The comparison of local-newspapers reading behaviors classified by the social relationship levels revealed the results as follow:

3.1 The readers in Chon Buri province who differently had the social relationship levels and the feeling of being a part in Chon Buri had the same local-newspapers reading behaviors.

3.2 The readers in Chon Buri province who differently had the social relationship levels and the feeling of being a part in Chonburi had different reading behaviors on the Sriracha-local newspapers and Siang Mahachon newspapers. And other newspapers weren't different.

3.3 The readers in Chon Buri province who differently had the social relationship levels and the feeling of being a part in Chon Buri had different reasons why they read the local-newspapers. The different reasons were newspapers' being well-known, lottery checking, and usefulness of the local newspapers.

3.4 The readers in Chon Buri province who differently had the social relationship levels

and the feeling of being a part in Chon Buri had different places to read the local-newspapers.

3.5 The readers in Chon Buri province who differently had the social relationship levels and the feeling of being a part in Chon Buri had different time to read the local-newspapers.

3.6 The readers in Chon Buri province who differently had the social relationship levels and the feeling of being a part in Chon Buri were differently interested in many sections in the local-newspapers. The different sections were economy/business, special report, education and politics.

3.7 The readers in Chon Buri province who differently had the social relationship levels and the feeling of being a part in Chon Buri had different aspects toward the useful advantages from the local-newspapers such as general local-news, politic news, and advices.

3.8 The readers in Chon Buri province who differently had the social relationship levels and the feeling of being a part in Chon Buri had the same aspect toward the favorable characteristics of the local-newspapers. The favorable characteristics were roles and objectives of the newspapers, management of the local-newspapers, responsibility and morality, detail and decoration, and production and launching.

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา
การวิจัย

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนสมัยใหม่ที่เกิดขึ้นเป็นประเภทแรกของโลก รวมทั้งในประเทศไทยด้วย และจัดว่าเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นอย่างมาก นอกจากจะเป็นสื่อที่มีความคงทนถาวรแล้ว ข้อความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์จะยืนยาว ปรากฏเป็นเอกสารอ้างอิงทางประวัติศาสตร์ได้เป็นอย่างดี (สมควร กวียะ, ๒๕๔๘, หน้า ๗) หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะมีบทบาทและอิทธิพลต่อความคิดทัศนคติ และสัจธรรมของคนในสังคม เนื้อหาที่น่าสนใจอยู่ในปริมาณมาก ล้วนเป็นเรื่องราวของข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของคนในสังคม ประวัติศาสตร์สังคม กล่าวได้ว่า หนังสือพิมพ์นั้นเป็นที่มาของเรื่องราว ข่าวสาร และความคิดเห็นใหม่ ๆ อันเป็นทักษะ ซึ่งจะมีผลนำไปสู่การปฏิบัติหรืออภิวิธน์สังคม หรือนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งอยู่เสมอ (คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕, หน้า ๒๖๗)

ปัจจุบันหนังสือพิมพ์ไม่ได้มีวงจำกัดอยู่แต่เฉพาะส่วนกลางเท่านั้น แต่ยังมีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในส่วนภูมิภาคที่ทำหน้าที่นำเสนอข้อมูล

ต่อประชาชนในส่วนภูมิภาคและมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาท้องถิ่น โดยเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนั้นจะเฉพาะเจาะจงเรื่องของคนในสังคมในทุกชุมชนให้เข้าใจถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของคนในท้องถิ่น รวมทั้งบันทึกเรื่องราวที่สำคัญที่เกิดขึ้นเป็นแนวทางของชุมชน ท้องถิ่น ตรวจสอบการทำงานของข้าราชการและนักการเมืองในท้องถิ่น ยกย่องระดับคุณภาพสังคมและชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีอิทธิพลอย่างมากในการที่จะพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้านให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจึงเป็นสื่อกลางที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ ทั้งนี้ การที่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีความจำเป็นต่อการจัดการบริหารภายในท้องถิ่นก็อันเนื่องมาจากสื่อมวลชนผู้ที่เป็นผู้เผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์เป็นเสมือนเครื่องมือของสังคม มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างกระบวนการประชาสังคมและวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสังคมและประเทศให้ยั่งยืน (สมควร กวียะ, ๒๕๔๘, หน้า ๑๐) โดย พิธิษฐ์ ขวาลาวัช (๒๕๔๒, หน้า ๘) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นไว้ เช่น ส่งเสริมและรักษาริยธรรม เพื่อสร้างแบบอย่างของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เสนอเรื่องราวหรือปัญหาของท้องถิ่นเป็นหลักการนำสังคมท้องถิ่น หาบรรทัดฐานเพื่อเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ คำนึงถึงความบริสุทธิ์ ความดีงาม และความห่วงใย ความรักในถิ่นที่อยู่ ศึกษาแก่นของปัญหาท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อกำหนดแนวทางในการนำเสนอเรื่องราว เหตุการณ์

ปัญหาต่าง ๆ นอกจากนี้ ประสาน สุกใส (๒๕๔๘, หน้า ๑๕) ยังได้กล่าวถึงปัญหาของการจัดทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ว่าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหรือหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่จะมีลักษณะรวม ๆ ที่คล้ายคลึงกัน เช่น การจัดรูปแบบหนังสือพิมพ์ไม่มีระบบ จัดการรูปเล่ม และจัดพิมพ์ไม่ได้มาตรฐาน ดีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์เป็นรายปีหรือรายห่วยมากที่สุด ทำให้ข่าวสารที่น่าสนใจไม่ทันกับเหตุการณ์ และไม่สามารถสร้างฐานผู้อ่านที่ชัดเจนได้ ทีมงานที่ทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะมีกรอบคิดและนำเสนอข่าวในลักษณะเดียวกับที่ส่งให้ส่วนกลาง ไม่ส่งเสริมศักยภาพหรือพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมอุดมการณ์ของนักวิชาชีพ ทั้งส่วนที่เป็นนักข่าว หรือเจ้าหน้าที่ด้านอื่น ๆ ไม่ได้จัดองค์กรให้เข้มแข็ง เพียงแต่มุ่งขายความเป็นตัวตนของเจ้าของหนังสือพิมพ์ หรือบรรณาธิการแต่เพียงผู้เดียว ทำหน้าที่เพียงรายงานข่าวสารที่เกิดขึ้น ไม่ได้สร้างความเชื่อถือและความศรัทธาให้กับประชาชนในชุมชนจากข่าวสารที่น่าสนใจ

อย่างไรก็ตาม จากลักษณะโดยรวมของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ที่พบเห็นทั่วไปข้างต้น ทำให้เป็นจุดอ่อนในการพัฒนาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นให้เป็นที่สังคมยอมรับ โดยเฉพาะในยุคสมัยปัจจุบันที่ประชาชนมีการศึกษา รู้จักเลือกอ่านสื่อที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

สิ่งที่เห็นเป็นจุดอ่อนอย่างชัดเจนของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในมิติข้างต้น จากความไม่ชัดเจนของการตีพิมพ์ว่าเป็นรายวันหรือรายสัปดาห์ การไม่มีกลุ่มเป้าหมายผู้อ่านที่ชัดเจน

ตลอดจนขาดการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และทีมงาน ทำให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นขาดการยอมรับและเชื่อถือจากสังคมและผู้อ่าน ทำให้ไม่สามารถสร้างฐานผู้อ่านให้เพิ่มขึ้นได้ และไม่เห็นอนาคตที่จะพัฒนาเชิงธุรกิจให้เป็นองค์กรวิชาชีพหนังสือพิมพ์ที่มั่นคงและยั่งยืน ซึ่ง ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี (๒๕๔๘, หน้า ๕๘) ได้กล่าวถึงรูปแบบของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในปัจจุบันว่า จากกระแสการปฏิรูปการเมืองที่ส่งผลให้เกิดข้อเรียกร้องในการปฏิรูปสื่อมวลชน ทำให้เกิดการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เกิดหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแนวใหม่ ที่นำเสนอคิดเรื่องสื่อประชาสังคม ที่เน้นการให้สื่อมวลชนรับใช้ชุมชนมากกว่ากลุ่มผู้มีอำนาจในท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กระแสหลักที่เน้นข่าวอาชญากรรม และการเมืองท้องถิ่น เริ่มปรับตัวมาให้ความสำคัญกับข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนมากขึ้น เกิดหนังสือพิมพ์ที่เน้นการสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่น ในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค หนังสือพิมพ์รายปักษ์ หรือรายสัปดาห์ ที่เน้นข่าวของส่วนราชการ และข่าวอาชญากรรม ยังคงเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

แม้ว่าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำหน้าที่ให้บรรลุดัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ชุมชนท้องถิ่น แต่ปัจจุบันพบว่ายังปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ดีพอ จำเป็นอย่างยิ่งที่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจะต้องเข้าใจและตระหนัก

ถึงข้อจำกัด และสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น อีกทั้งปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการที่จะนำไปสู่การนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสังคมท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุถึงพันธกิจทางสังคมต่อชุมชนท้องถิ่นของตน

จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความสำคัญในฐานะศูนย์กลางการผลิตทางอุตสาหกรรมระดับประเทศขนาดใหญ่หลายประเภท เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ด้านสังคม วิถีชีวิต ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งเศรษฐกิจและการเมือง การปกครอง เป็นศูนย์รวมสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลายแห่ง หรือศูนย์รวมของส่วนราชการระดับภาค ในแต่ละวันจึงเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่แลกเปลี่ยนกันอยู่ตลอดเวลา หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีจึงมีจำนวนมาก ถึงแม้ว่าจะมีหลายฉบับที่เกิดขึ้นในระยะสั้นและเลิกล้มไปบ้าง แต่ก็ยังมีฉบับใหม่ ๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีรูปแบบและเนื้อหาที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

ในปัจจุบัน พบว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรีมีประมาณกว่า ๑๐๐ ฉบับ มีฉบับที่ออกสม่ำเสมอต่อเนื่อง ๓๐ กว่าฉบับ และที่มีอายุ ๑๐ ปีขึ้นไปมีประมาณ ๘ ฉบับ ทั้งที่ออกเป็นสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือน^๑ โดยมุ่งเสนอข่าวในจังหวัดชลบุรี ในขอบเขตอำเภอที่หนังสือพิมพ์ดำเนินการ หรือในขอบเขตระดับชุมชนของตนเป็นหลัก ข่าวในหนังสือพิมพ์เหล่านี้จะมีเนื้อหามุ่งเน้นในท้องถิ่น แต่ยังคงมี

^๑ ดูรายชื่อในภาคผนวก ท้ายบท

ความเชื่อมโยงกับประเด็นเนื้อหาข่าวในระดับชาติอยู่ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ยังเป็นที่กังขาของผู้รับสารว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เพื่อท้องถิ่นหรือไม่มากนักเลยใด และสาเหตุที่ทำให้หนังสือพิมพ์จังหวัดชลบุรี สนองตอบต่อการพัฒนาท้องถิ่นได้น้อยเนื่องมาจาก ปัญหาด้านโครงสร้าง ปัญหาการจัดการ ปัญหาบุคลากร ปัญหาเงินทุน หรือแม้แต่ปัญหาการขาดข้อมูล และความรู้ความเข้าใจต่อความเป็นท้องถิ่น อันจะมีผลต่อการตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่น อีกทั้งการถูกรวบงำจากรูปแบบการนำเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์กระแสหลัก การขาดองค์ความรู้ที่มีรากฐานมาจากภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นเอง ซึ่งถูกรวบงำจากการพัฒนากระแสหลักที่ทำลายความรู้ในท้องถิ่นด้วยความรู้และวิถีแบบตะวันตก ปัญหาด้านอิทธิพลของผู้มีอิทธิพลหรือกลุ่มผลประโยชน์ในท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดคุณภาพของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นทั้งสิ้น

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าการพัฒนาท้องถิ่นจำเป็นต้องพัฒนาคุณลักษณะของหนังสือพิมพ์ที่เป็นมาตรฐานควบคู่กันไปด้วย ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาหนังสือพิมพ์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยหลักของภาคตะวันออกจึงสนใจที่จะทำการศึกษาถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นข้อมูลสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อคุณลักษณะของหนังสือพิมพ์

ท้องถิ่น ทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหา และการจัดองค์การดำเนินงานต่าง ๆ ในระดับของอาณาเขตที่แตกต่างกัน ทั้งในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ประชาชนผู้อ่านในท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเองในการสะท้อนข้อมูลการดำเนินงานในวิชาชีพของตน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นให้ตรงตามความต้องการของท้องถิ่นและถูกต้องตามหลักการของหนังสือพิมพ์ เพื่อให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นได้ปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดชลบุรี
- ๒. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี
- ๓. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของประชาชนจังหวัดชลบุรีตามระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่าน
- ๔. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นตามระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่าน

สมมติฐานของการวิจัย

- ๑. ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่าน

แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์
ท้องถิ่นแตกต่างกัน

๒. ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัด
ชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่าน
แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัด
ชลบุรีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและ
พัฒนาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ให้ตอบสนองความ
ต้องการของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

๒. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้อ้างอิง
ทางวิชาการและใช้เป็นแนวทางในการศึกษา
เรื่องที่มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงในลักษณะ
เดียวกันนี้ต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ
(Survey Research) ประเภทงานวิจัยเชิงพรรณนา
(Descriptive Research)

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ของ
จังหวัดชลบุรี ซึ่งประกอบไปด้วยผู้อ่านที่ทำงาน
ในส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
อำเภอ และตำบล ผู้ประกอบการเอกชน และ
ประชาชนทั่วไป สํารวจเมื่อกันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙
จำนวน ๑,๒๐๒,๔๖๓ คน (สำนักงานจังหวัด
ชลบุรี) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง
กำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (1967,

pp. 886 – 887) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน

๒. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัย
ครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีโดยแบ่ง
ออกเป็น ๖ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ด้านบทบาทหน้าที่และ
วัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์

๒.๒ ด้านการบริหารงานของ
หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

๒.๓ ด้านความรับผิดชอบและ
จริยธรรมของหนังสือพิมพ์

๒.๔ ด้านเนื้อหา

๒.๔.๑ ด้านเนื้อหาข่าว

๒.๔.๒ ด้านเนื้อหาบทความ

๒.๕ ด้านการเขียนและตกแต่ง

ต้นฉบับ

๒.๕.๑ ด้านการเขียน

๒.๕.๒ ด้านการพาดหัว

๒.๕.๓ ด้านภาพ

๒.๕.๔ ด้านการจัดหน้า

๒.๖ ด้านการผลิตและจำหน่าย

๒.๖.๑ รูปแบบสีส้น

๒.๖.๒ ระยะเวลาในการ

จำหน่าย

๒.๖.๓ การจัดจำหน่าย

๓. ตัวแปรที่จะศึกษา ตัวแปรต้น

ได้แก่ ระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่าน

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ตัวแปรตาม

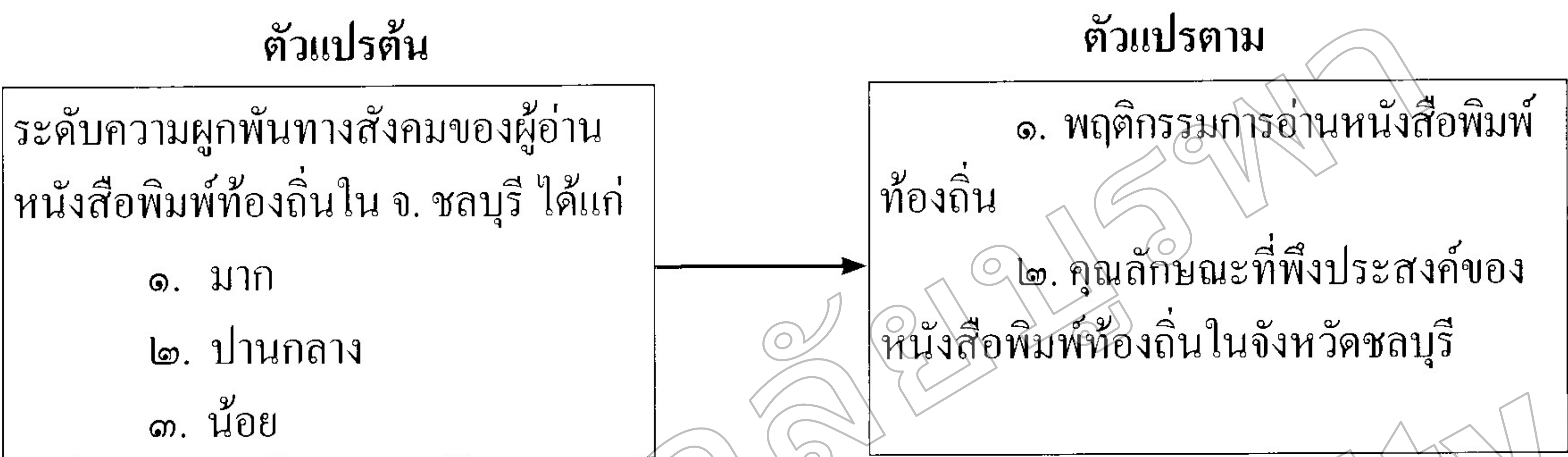
ได้แก่ พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์

ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย ๖ ด้าน
คือ ด้านบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของ
หนังสือพิมพ์ ด้านการบริหารงานของหนังสือพิมพ์

ท้องถิ่น ด้านความรับผิดชอบและจริยธรรมของ
หนังสือพิมพ์ ด้านเนื้อหา ด้านการเขียนและ
ตกแต่งต้นฉบับ และด้านการผลิตและจำหน่าย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ใช้แบบสอบถามปลายปิดจำนวน ๑ ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ตอน คือแบบสอบถามชุดนี้มี ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๕. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. สถิติพื้นฐาน
- ๑.๑ ความถี่

๑.๒ ค่าร้อยละ

๑.๓ ค่าเฉลี่ย

๑.๔ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๒. การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของประชาชนจังหวัดชลบุรีตามระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi – square)

๓. การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ตามระดับความผูกพันทางสังคมของกลุ่มผู้อ่าน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One – way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

๑. พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของผู้อ่านในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เคยอ่านนาน ๆ ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสัปดาห์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕ เหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมากที่สุดเนื่องจากมีข่าวสารของท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓ ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๓ ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นน้อยกว่า ๓ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓ ส่วนใหญ่อ่านข่าวสารสังคมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓ ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมากที่สุดคือ เพื่อได้รับทราบข่าวสารทั่วไปในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๐

๒. ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในด้านความรับผิดชอบและจริยธรรมของหนังสือพิมพ์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๐๔ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาในการออกจำหน่าย โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๒.๕๒ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น (n = ๔๐๐ คน)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑. ด้านบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์	๓.๓๘๘๖	.๕๔๗๓๔	ปานกลาง
๒. ด้านการบริหารงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	๓.๖๒๒๕	.๗๓๐๖๑	มาก
๓. ด้านความรับผิดชอบและจริยธรรมของหนังสือพิมพ์	๔.๐๔๕๐	.๘๑๐๕๓	มาก
๔. ด้านเนื้อหา			
๔.๑ เนื้อหาข่าว	๓.๕๑๕๕	.๘๒๔๐๕	มาก
๔.๒ เนื้อหา บทความ คอลัมน์	๓.๗๗๓๘	.๗๕๕๕๐	มาก
๕. ด้านการเขียนและตกแต่งต้นฉบับ			
๕.๑ ด้านการเขียน	๓.๕๑๖๓	.๗๗๖๒๘	มาก
๕.๒ ด้านการพาดหัวข่าว หรือบทความ	๓.๕๓๔๒	.๗๘๒๒๕	มาก
๕.๓. ด้านภาพ	๓.๘๔๖๒	.๘๐๕๕๔	มาก
๕.๔ ด้านการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ (รูปเล่มและการออกแบบ)	๓.๗๗๐๐	.๗๔๔๕๘	มาก
๖. ด้านการผลิตและจำหน่าย (ระบบการพิมพ์และการเผยแพร่)			
๖.๑ รูปแบบ สี สัน	๓.๔๐๒๕	.๖๗๑๘๒	ปานกลาง
๖.๒ ความเหมาะสมของระยะเวลาในการออกจำหน่าย	๒.๕๒๗๐	.๗๗๖๕๒	ปานกลาง
๖.๓ ความเหมาะสมของการจัดจำหน่ายและเผยแพร่	๓.๓๐๕๗	.๖๓๖๘๘	ปานกลาง

๓. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จำแนกตามระดับความผูกพัน พบว่า

๓.๑ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ไม่แตกต่าง

๓.๒ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นศรัทธา และเลื่อมใสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓.๓ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีเหตุผลในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีอ่าน ในด้านมีชื่อเสียงมานาน ตรวจสอบเนื้อเรื่อง (เรียงเบอร์) และ มีข่าวสารของท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓.๔ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีสถานที่ในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓.๕ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่าน

แตกต่างกัน มีระยะเวลาอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓.๖ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีประเภทของเนื้อหาในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ได้แก่ ข่าวเศรษฐกิจ/ ธุรกิจ รายงานพิเศษ ข่าวการศึกษา และข่าวการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓.๗ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านได้รับทราบข่าวสารทั่วไปในท้องถิ่น การรับทราบข่าวการเมือง ได้รับคำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓.๘ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์ การบริหารงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ความรับผิดชอบและจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ เนื้อหา การเขียนและตกแต่งต้นฉบับ และการผลิตและจำหน่าย (ระบบการพิมพ์และการเผยแพร่) ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๒ แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จำแนกตามระดับความผูกพัน (n = ๔๐๐ คน)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความผูกพัน	จำนวน	$\bar{x}$	S.D.	F	p
๑. ด้านบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์	มาก	๒๕๐	๓.๓๕๕๖	.๕๓๐๓๓	.๒๖๕	.๗๖๔
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๓๘๖๘	.๕๐๐๓๕		
	น้อย	๑๕	๓.๒๘๘๕	.๕๘๐๐๕		
๒. ด้านการบริหารงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	มาก	๒๕๐	๓.๖๘๒๓	.๖๕๘๓๕	๒.๒๓๓	.๑๐๔
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๕๑๘๕	.๗๖๐๕๕		
	น้อย	๑๕	๓.๕๖๖๓	.๕๐๘๐๘		
๓. ด้านความรับผิดชอบและจริยธรรมของหนังสือพิมพ์	มาก	๒๕๐	๔.๐๖๕๓	.๘๑๔๓๑	.๗๐๗	.๔๕๔
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๕๘๔๑	.๗๕๓๘๐		
	น้อย	๑๕	๔.๑๘๑๐	.๕๐๕๘๓		
๔. ด้านเนื้อหา						
๔.๑ เนื้อหาข่าว	มาก	๒๕๐	๓.๕๓๑๒	.๗๕๒๘๒	๑.๔๓๘	.๒๓๕
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๘๒๒๒	.๘๓๔๔๐		
	น้อย	๑๕	๓.๕๓๓๓	.๘๔๓๔๑		
๔.๒ เนื้อหา บทความ คอลัมน์	มาก	๒๕๐	๓.๗๖๔๐	.๗๔๘๓๖	.๕๐๔	.๖๐๔
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๗๓๐๔	.๗๘๒๘๕		
	น้อย	๑๕	๓.๕๖๖๓	.๗๖๖๘๓		
๕. ด้านการเขียนและตกแต่งต้นฉบับ						
๕.๑ ด้านการเขียน	มาก	๒๕๐	๓.๕๖๓๐	.๗๒๒๑๓	๑.๕๓๕	.๒๐๘
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๘๒๐๔	.๘๓๓๕๑		
	น้อย	๑๕	๔.๐๐๐๐	๑.๐๒๒๐๘		

ตารางที่ ๒ แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จำแนกตามระดับความผูกพัน (n = ๔๐๐ คน) (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความผูกพัน	จำนวน	$\bar{x}$	S.D.	F	p
๕.๒ ด้านการพาห้วข่าว หรือบทความ	มาก	๒๕๐	๓.๕๖๔๐	.๓๔๐๘๘	๑.๔๘๕	.๒๒๓
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๘๕๔๓	.๘๑๕๑๔		
	น้อย	๑๕	๔.๑๕๕๖	๑.๐๖๐๖๐		
๕.๓. ด้านภาพ	มาก	๒๕๐	๓.๘๔๓๐	.๓๘๓๒๕	๑.๖๒๒	.๑๕๕
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๘๐๕๖	.๘๓๒๕๐		
	น้อย	๑๕	๔.๒๐๐๐	.๘๓๕๕๕		
๕.๔ ด้านการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ (รูปเล่มและการออกแบบ)	มาก	๒๕๐	๓.๘๐๑๓	.๓๑๕๔๕	๑.๔๔๐	.๒๓๘
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๖๕๑๐	.๓๖๐๕๕		
	น้อย	๑๕	๓.๕๕๒๔	๑.๐๒๒๕๘		
๖. ด้านการผลิตและจำหน่าย (ระบบการพิมพ์และการเผยแพร่)						
๖.๑ รูปแบบ สี สัน	มาก	๒๕๐	๓.๔๐๘๓	.๖๕๕๘๖	.๐๕๒	.๕๑๒
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๓๕๘๘	.๖๓๘๑๐		
	น้อย	๑๕	๓.๓๓๓๓	๑.๑๔๔๓๔		
๖.๒ ความเหมาะสมของระยะเวลาในการออกจำหน่าย	มาก	๒๕๐	๒.๘๖๕๖	.๓๓๕๑๒	๒.๒๕๓	.๑๐๒
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๐๔๓๐	.๓๓๒๒๖		
	น้อย	๑๕	๒.๘๔๐๐	๑.๐๒๘๓๓		
๖.๓ ความเหมาะสมของการจัดจำหน่ายและเผยแพร่	มาก	๒๕๐	๓.๒๓๔๓	.๖๔๓๒๕	๑.๓๕๐	.๒๕๐
	ปานกลาง	๑๓๕	๓.๓๕๓๑	.๖๐๒๕๓		
	น้อย	๑๕	๓.๕๐๓๓	.๓๕๕๕๕		

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

อภิปรายผล

๑. ผลการวิจัยคุณลักษณะหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของจังหวัดชลบุรีโดยรวมพบว่า พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่ เคยอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร วงศ์น่าน (๒๕๔๕) ที่พบว่า ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นประจำจะอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์นาน ๆ ครั้ง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสามารถรับข่าวสาร สารประโยชน์จากช่องทางการสื่อสารอื่นได้หลายทาง เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง

๒. ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านความรับผิดชอบและจริยธรรมของหนังสือพิมพ์มากที่สุด น่าจะมาจากความต้องการที่จะให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีจริยธรรมเพื่อจะได้ปฏิบัติหน้าที่ของสื่อได้อย่างถูกต้องเที่ยงธรรม จริยธรรมของสื่อเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ดังที่ สุกัญญา ตีระวนิช (๒๕๒๕, หน้า ๘๒๑) ได้เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นกับจริยธรรมไว้ว่า การให้ข่าวสารแก่ผู้อ่านทำให้หน่วยต่าง ๆ ในสังคมมีความสัมพันธ์กัน เชื่อมโยงถึงกัน ต้องประกอบด้วยเสรีภาพที่จะทำให้ข่าวสารเคลื่อนไหวไปอย่างรวดเร็วและเสรี เหมือนโลหิตที่สูบฉีดไปหล่อเลี้ยงร่างกายมนุษย์ โดยปราศจากสิ่งกีดขวาง แต่หากมีเสรีภาพแต่ปราศจากจริยธรรมก็เหมือนกับโลหิตที่ถูกสูบไปหล่อเลี้ยงร่างกายนั้นเป็นพิษ ในโลกปัจจุบัน

ที่มีความเจริญทางเทคโนโลยีอย่างล้นหลาม ข่าวสารสามารถแพร่กระจายไปตลอดทั้งสังคมได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ความขัดแย้ง ความต่ำต้อยทางสติปัญญา ความไม่รู้อันเกิดจากอคติ หรือรายงานข่าวสารอย่างปราศจากความรับผิดชอบ จะทำให้เกิดผลร้ายต่อสังคมอย่างยิ่งยวดเหมือนมะเร็งร้ายที่ยากต่อการรักษา

๓. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จำแนกตามระดับความผูกพันพบว่า

๓.๑ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นไม่แตกต่าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลการวิจัยที่พบว่า เหตุผลที่ผู้อ่านอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมากที่สุด เพราะเนื้อหาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนั้นเป็นประโยชน์ เมื่อผู้อ่านเห็นว่าเนื้อหาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีประโยชน์ก็จะอ่านโดยไม่เกี่ยวข้องกับการผูกพัน และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรี

๓.๒ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นศรีราชาและเสียงมหาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เหตุผลที่เป็นเช่นนี้ เพราะหนังสือพิมพ์ศรีราชาและหนังสือพิมพ์เสียงมหาชน เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงมานาน มีข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีการนำเสนอเนื้อหาแบบวิเคราะห์เจาะลึก และเสนอข่าวสารของท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ มีกลุ่มผู้อ่านประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์

ศรีราชาเคยได้รับรางวัลชนะเลิศในการนำเสนอข่าวสิ่งแวดล้อม และข่าวเชิงสืบสวนสอบสวนระดับภูมิภาคของสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยหลายปีติดต่อกัน

๓.๓ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีเหตุผลในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีอ่าน ในด้านมีชื่อเสียงมานาน ตรวจสอบตลอด (เรียงเบอร์) และ มีข่าวสารของท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับ พระ จิรโสภณ (๒๕๒๕, หน้า ๖๓๖-๖๔๐) ที่อธิบายถึงพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารว่า ในการเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ นั้น ผู้รับสารย่อมจะมีกระบวนการเลือกสรร (Selective Process) ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ความต้องการ ความเชื่อ ทักษะคิด ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละคน ดังนั้นกระบวนการเลือกสรรเปรียบเสมือนเครื่องกรอง (Filters) ข่าวสาร โดยมีกระบวนการเลือกรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกันตามกระบวนการเลือกสรรของผู้รับสารที่ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน คือ การเลือกเปิดรับสาร (Selective Exposure) การเลือกสนใจ (Selective Attention) การเลือกรับรู้ (Selective Perception) และการเลือกจดจำ (Selective Retention)

นอกจากนี้ ผู้รับสารมักมีเหตุผลแตกต่างกันไปในการเลือกและการเปิดรับข่าวสาร เช่น เพื่อความรู้ (Cognition) คือ การที่ผู้รับสารต้องการข่าวสารเพื่อตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในด้านความอยากรู้ และ

ความต้องการได้รับการยอมรับว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งในสังคม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเข้าใจส่วนประกอบของสังคม โดยการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อมวลชนในรูปแบบข่าวสารภายในภายนอกสังคม ความรู้ทางด้านวิชาการหรือความรู้รอบตัว และความบันเทิง เป็นต้น

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชนจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันไปตามสภาพส่วนบุคคลทั้งด้านจิตใจ ความคิด ความเชื่อ ประสบการณ์ และพฤติกรรม ในขณะที่เดียวกันการใช้ประโยชน์จากสื่อและสารต่างดังกล่าวของประชาชนย่อมขึ้นอยู่กับเหตุผลของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันไปด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เหตุผลของการอ่านมากเพราะพิจารณาในด้านความมีชื่อเสียงมานาน ตรวจสอบตลอด (เรียงเบอร์) และ มีข่าวสารของท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีความผูกพันทางสังคมของผู้อ่าน จึงน่าจะสอดคล้องกับแนวคิดของพระ จิรโสภณ ที่อธิบายไว้ข้างต้น

๓.๔ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่าน แตกต่างกัน มีสถานที่ในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยอ่านที่ทำงานมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อเผยแพร่ โดยอิงต้นทุนการให้แก่งานราชการ และองค์กรส่วนท้องถิ่นโดยเจ้าของหนังสือพิมพ์มักจะเป็นกลุ่มการเมืองและนัก

ธุรกิจท้องถิ่นที่ต้องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มให้แก่ภาครัฐ และส่วนท้องถิ่น โดยจะขายให้แก่ผู้อ่านทั่วไปในวันที่ตลาดกินแบ่งรัฐบาลออก ซึ่งก็เป็นจำนวนไม่มาก เมื่อเทียบกับการออกนันทนาการ (แจกฟรี) ให้แก่หน่วยงานราชการและส่วนท้องถิ่น

๓.๕ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีระยะเวลาอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยผู้อ่านส่วนใหญ่ อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น น้อยกว่า ๓ ปี ซึ่งอาจหมายความว่ายิ่งผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านมากเท่าใด การใช้ระยะเวลาในการเคยอ่านมากก็จะมากขึ้นเท่านั้น

๓.๖ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีประเภทของเนื้อหาในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ได้แก่ ข่าวเศรษฐกิจ/ ธุรกิจ รายงานพิเศษ ข่าวการศึกษา และข่าวการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับ พิสิษฐ์ ขวาลาวัช (๒๕๔๒, หน้า ๖) ได้ให้ความหมายหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นไว้ว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น (Community Newspaper) หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นมาตามความต้องการและสนองตอบผลประโยชน์ของสังคมท้องถิ่นนั้น ๆ โดยตรง ไม่ใช่เกิดตามเจตจำนงของใครคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะ เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นชี้ให้เห็นและเข้าใจถึงเหตุการณ์ ปรัชญาการณ ปัญหาความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ขนบธรรมเนียม ประเพณี

วัฒนธรรมของคนท้องถิ่นนั้นโดยแท้ หากจะมีเรื่องอื่นอยู่บ้างก็เป็นเพียงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้กับสังคมท้องถิ่นนั้น ดังนั้นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจึงเป็นศูนย์รวมของปรากฏการณ์ทางสังคมและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติทั้งที่เป็นภาวะปกติและผิดปกติวิสัย ภารกิจสำคัญยิ่งของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ควรตระหนักให้มากคือการทำหน้าที่เปรียบประหนึ่งสถาบันสาธารณะสำหรับท้องถิ่น เรียกร้องและชี้แนะให้รัฐบาลให้ความสำคัญถึงปัญหาของท้องถิ่น ให้ข่าวสารตรวจสอบ ชี้แนะ และเสนอแนะให้ทุกองค์กรส่วนท้องถิ่นได้รับรู้ถึงภัยอันตราย ขอบกพร่อง และประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่รับผิดชอบในภาคเอกชนและภาคราชการ นอกจากนี้ยังต้องมีหน้าที่ในการทำนุบำรุงรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วัฒนาอาราม ตลอดจนศิลปวัตถุสถานอีกด้วย

โดยที่จากการวิจัยนี้พบว่า ผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นกลุ่มข้าราชการ และพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการศึกษา และสนใจประเด็นปัญหาและความเป็นไปของบ้านเมืองและท้องถิ่น เศรษฐกิจ การศึกษา และการเมือง ซึ่งกลุ่มเหล่านี้มีความคาดหวังจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่จะได้รับข่าวสารในจังหวัดชลบุรีด้านต่าง ๆ อาทิ การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมืองท้องถิ่น และต้องการให้หนังสือพิมพ์ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น รวมทั้งดูแลผลประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่นอีกด้วย

๓.๗ ผู้อ่าน น.ส.พ. ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านได้รับทราบข่าวสารทั่วไปในท้องถิ่น การรับทราบข่าวการเมือง ได้รับคำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับชลพันธ์ อุปกิจ (๒๕๔๕) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ตามแนวคิดประชาสังคม เพื่อศึกษาบทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ว่าเป็นไปตามแนวคิดประชาสังคมหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ให้ความสนใจกับประเด็นปัญหาระดับจังหวัดที่เป็นไปตามความสนใจของประชาชนส่วนใหญ่ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแก่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นบางโอกาส ส่วนอุปสรรคในการแสดงบทบาทประชาสังคมของหนังสือพิมพ์ในภาคประชาชนคือ ขาดความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อ และความไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ส่วนในภาคหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น คือ วิธีคิดและความเชื่อในการกำหนดวาระข่าวสาร การให้ความสำคัญและใช้แหล่งข่าว รวมถึงมุมมองผลกระทบของข่าวที่ใช้หลักการเดียวกันกับหนังสือพิมพ์ระดับชาติ

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่าเหตุผลในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของผู้่านที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้่าน จะอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเพราะเล็งเห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านในเรื่องของข่าวสารทั่วไปในท้องถิ่นโดยเฉพาะข่าวการเมือง (กลุ่มพรรคการเมืองระดับท้องถิ่น) รวมทั้งความต้องการที่

จะได้รับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านเนื้อหา คอลัมน์ บทความ ในหน้าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นด้วย

๓.๘ ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันทางสังคมของผู้่านแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์ การบริหารงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ความรับผิดชอบและจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ เนื้อหา การเขียนและตกแต่งต้นฉบับ และการผลิตและจำหน่าย (ระบบการพิมพ์และเผยแพร่) ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ วิจิตรา โสรินทร์ (๒๕๔๗) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาและการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก ปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก และการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลกโดยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นพิษณุโลก ประกอบด้วยหลายปัจจัย ทั้งด้านเงินทุนและเทคโนโลยี เจ้าของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ผู้อ่าน ผู้ลงโฆษณา ผู้จัดจำหน่าย กฎหมายและรัฐบาล บุคลากร ชุมชนและสมาคมสาธารณชนและคู่แข่งของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก โดยปัจจัยดังกล่าวเป็นข้อดี ข้อเสีย โอกาสและอุปสรรคในการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลกทั้งด้านบรรณาธิการ การจัดการและการผลิตในส่วน of เนื้อหา

โฆษณา ผลิตภัณฑ์ในด้านรูปเล่ม การตีพิมพ์ผล
สลากกินแบ่งรัฐบาล สถานที่จัดจำหน่าย การ
ส่งเสริมการขายและราคา เพื่อเป็นการดึงดูดผู้ลง
โฆษณาและผู้อ่านของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
จังหวัดพิษณุโลก

การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของ
หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่
เน้นการปรับตัวด้านเนื้อหาและรูปเล่มเพื่อดึงดูด
ความสนใจของผู้อ่านและผู้ลงโฆษณามากกว่า
เพื่อรับใช้สังคมท้องถิ่นอย่างแท้จริง หาก
หนังสือพิมพ์มีนโยบายในการดำเนินงานและ
ปรับปรุงในด้านเนื้อหา เพื่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง
ให้ความสำคัญกับพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดอย่าง
เท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดความสมดุลของการ
กระจายข่าวสารในจังหวัดโดยเฉพาะเขตอำเภอ
เมืองกับอำเภอรอบนอก มีการดำเนินงานอย่าง
เป็นระบบ มีจรรยาบรรณในการปรับตัว รวมทั้ง
มีการพัฒนาความรู้และความสามารถของ
บุคลากร หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นก็สามารถอยู่รอด
ทางธุรกิจบนพื้นฐานอุดมการณ์ทางวิชาชีพของ
หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในสังคมต่อไปได้

ทั้งนี้การที่ผลการศึกษาคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัด
ชลบุรี ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า
ระดับความผูกพันทางสังคมของผู้อ่านไม่มีผล
ต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของผู้อ่านไม่ว่า
จะเป็นด้านความคาดหวังในด้านความรับผิดชอบ
และจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ เนื้อหา การ
เขียนและตกแต่งต้นฉบับ และการผลิตและ
จำหน่าย นั่นคือไม่ว่าผู้อ่านจะมีความรู้สึกผูกพัน
ทางสังคมหรือไม่ก็มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัด
ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นในการที่จะพัฒนา
รูปแบบและเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นให้
เป็นมาตรฐานเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน
อย่างแท้จริง หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นต้องปรับ
กลยุทธ์เพื่อคนอ่านทุกประเภททุกระดับ ซึ่งมิ
ความต้องการที่จะให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
เป็นสื่อมวลชนท้องถิ่นของคนท้องถิ่น และมี
บทบาทและเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนา
ประเทศหลายประการทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม
การเมือง การศึกษา และสาธารณสุขระดับ
ท้องถิ่นให้ดำเนินตามเป้าหมายที่สังคม
พึงประสงค์ เช่นที่ สมควร กวียะ (๒๕๔๘,
หน้า ๑๒) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมี
อิทธิพลอย่างมากในการที่จะพัฒนาภูมิปัญญา
ท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้านให้ทันกับการ
เปลี่ยนแปลงทางสังคม หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจึง
เป็นสื่อกลางที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา
คุณภาพของสังคมและประเทศชาติ ทั้งนี้ การที่
หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีความจำเป็นต่อการจัดการ
บริหารภายในท้องถิ่นก็อันเนื่องมาจาก
สื่อมวลชนผู้ที่เป็นผู้เผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ใน
หนังสือพิมพ์เป็นเสมือนเครื่องมือของสังคม
มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างกระบวนการ
ประชาสังคมและวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐาน
ในการพัฒนาสังคมและประเทศให้ยั่งยืน
ซึ่งสอดคล้องกับ สุรัตน์ นุ่มนนท์ (๒๕๓๐, หน้า
๒๖) (อ้างถึงใน พิศิษฐ์ ขวาลาวัช, ๒๕๔๒,
หน้า ๘) ที่กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ภายในสังคมจะ
ต้องเป็นกลไกส่วนหนึ่งในการรับใช้ประชาชน
รับใช้ในการต่อสู้กับความเลวร้ายในสังคม

เสนอแนะแก้ไขปัญหาความผิดพลาดในวงการต่าง ๆ ให้ความรู้แก่ประชาชนและให้ความคิดแก่ประชาชน ในลักษณะการดังกล่าวนี้เป็นปรัชญาพื้นฐานของหนังสือพิมพ์ และเป็นปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์ในทุกยุคสมัยจำต้องต่อสู้เพื่ออิสรภาพของหนังสือพิมพ์ เพื่อทำหน้าที่ตีแผ่ความชั่วร้ายในสังคมให้ปรากฏและไม่มีอิทธิพลใดมาครอบงำ เพื่อทำหน้าที่รับใช้ประชาชนได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นให้มากที่สุด เนื่องจากผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ให้ความสนใจในเนื้อหาเหล่านี้ ซึ่งจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

๒. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรตระหนักในความรับผิดชอบและจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นได้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมท้องถิ่นอย่างแท้จริง

๓. การรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรนำเสนอข้อมูลให้ครบถ้วนรอบด้าน และมีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งข่าวอื่น โดยไม่มุ่งเน้นข่าวของหน่วยงานราชการเป็นหลัก

๔. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรมีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ให้มีความหลากหลาย และน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น เช่น การคัดเลือกประเด็น ภาษา ลีลา เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจในการติดตาม

๕. ผู้บริหารหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถของบุคลากร หรือนักข่าวท้องถิ่นให้มีทักษะในการประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

๖. ควรมีองค์กรกลางของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในการกำกับดูแลด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบ เพื่อกระตุ้นเตือนให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นตระหนักถึงจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาคุณลักษณะของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นใน ๑๒ จังหวัดภาคตะวันออกทั้งหมด โดยวิเคราะห์เนื้อหา สัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นทุกฉบับ สำรวจพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชนในท้องถิ่นในภาคตะวันออก

๒. ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ในท้องถิ่น อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ เพื่อเปรียบเทียบกับสื่อหนังสือพิมพ์ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และรู้ถึงข้อแตกต่างและข้อจำกัดของแต่ละสื่อ

๓. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคสำคัญต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญห และความเป็นไปได้ในการจัดทำหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพ และเป็น

ประโยชน์ต่อสังคมท้องถิ่น

๔. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักจริยธรรมของผู้สื่อข่าวโดยตรง เช่น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ศึกษาถึงบทบาทของผู้สนับสนุนหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจะส่งผลกระทบต่อจริยธรรมวิชาชีพของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหรือไม่เพียงใด

๕. ศึกษาถึงการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นภาคตะวันออกซึ่งมีผลต่อการพัฒนารูปแบบและเนื้อหาที่เป็นมาตรฐานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

๑. ภาควิชานิเทศศาสตร์ควรกำหนดให้มีหลักสูตร หรือรายวิชาเกี่ยวกับการผลิตหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น โดยทำการสำรวจศึกษาความต้องการของท้องถิ่น และร่วมมือกับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม ซึ่งจะเป็นความร่วมมือระหว่างวิชาการและวิชาชีพ

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ สำนักพิมพ์ นักหนังสือพิมพ์ เครือข่าย และสมาคมหรือองค์กรกลางควรดำเนินการดังนี้

๒.๑ ภาคหน่วยงานหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรจะมีการพัฒนารูปแบบและเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ให้มีมาตรฐาน เพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคม

๒.๒ ภาควิชาการและวิชาชีพควรให้ความรู้ทั้งด้านการผลิตเนื้อหา และเทคโนโลยีการพิมพ์ รวมทั้งจริยธรรมให้แก่ นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ตั้งเครือข่ายหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นสมาพันธ์ หรือสมาคม เพื่อเป็นองค์กรกลางในการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อพัฒนาวิชาชีพหนังสือพิมพ์

๓. การดำเนินงานหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ประสานงานทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน จึงจะสามารถพัฒนาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมได้

.....

บรรณานุกรม

กนกพร วงศ์น่าน. (๒๕๔๕). บทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นกับการส่งเสริมสุขภาพใน ๔ จังหวัดภาคเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ขนิษฐา สมร่าง. (๒๕๓๒). ความคิดเห็นของกองบรรณาธิการ เนื้อหาข่าว และความต้องการของผู้อ่านในด้านการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวัน “ไทยนิมิต” จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาการประชาสัมพันธ์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (๒๕๔๕). สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อมวลชน วัฒนธรรมและสังคม (พิมพ์ครั้งที่ ๓) กรุงเทพฯ : โครงการสื่อสันติภาพ คณะนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลพันธ์ อุปกิจ. (๒๕๔๕). บทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่ตามแนวความคิดประชาสังคม. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี. (๒๕๔๕). ปัญหาท้าทายสื่อมวลชนไทยในทศวรรษหน้า. ใน หนังสือครบรอบ ๕ ปีสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ๔ ก.ค. ๒๕๔๕. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

ถาวร บุญวัฒน์. (๒๕๓๘). หลักการหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ: มติชน.

นริศรา บัวขาว. (๒๕๔๑). บทบาทของข่าวท้องถิ่นที่นำเสนอผ่านสื่อมวลชนท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน, ภาควิชาสื่อสารมวลชน, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๓๕). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประสาน สุกใส. (๒๕๔๕). แนวความคิดในการทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในลักษณะ city. ใน หนังสือพิมพ์โฟกัสภาคใต้. สงขลา: โรงพิมพ์โปรพันธ์ลิขซึ่ง.

พิรงรอง รามสูต วัฒนันนท์. (๒๕๔๗). การกำกับดูแลเนื้อหาหนังสือพิมพ์: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

พิศิษฐ์ ชวลาธวัช. (๒๕๔๒). ปฏิรูปสื่อมวลชนท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและผลักดันองค์การปกครองท้องถิ่นให้มีอิสระตามรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ: ดับเบิ้ลนายน์พริ้นติ้ง.

พีระ จิรโสภณ. (๒๕๒๕). ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. ใน หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- มาลี บุญศิริพันธ์. (๒๕๔๘). *เสรีภาพ หนังสือพิมพ์ไทย*. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัลลภ ลำพาย. (๒๕๔๗). *เทคนิควิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิจิตร โลสินทร์. (๒๕๔๗). *การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมควร กวียะ. (๒๕๔๘). *การสื่อสารมวลชน : บทบาทหน้าที่ สิทธิ เสรีภาพ และความรับผิดชอบ* (พิมพ์ครั้งที่ ๖). กรุงเทพฯ: โกสินทร์.
- สุกัญญา ตีระวนิช. (๒๕๒๕). *แนวความคิดทั่วไปเกี่ยวกับจริยธรรมของสื่อมวลชน*. ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อมวลชน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุกัญญา บุณเดชาชัย. (๒๕๔๕). *การสื่อสารมวลชน*. ชลบุรี: ภาควิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรัตน์ นุ่มนนท์. (๒๕๓๐). *คู่มือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย.
- อนุศักดิ์ ชันธิสิทธิ์. (๒๕๔๖). *การนำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นของสื่อมวลชนท้องถิ่นในจังหวัดพะเยา*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ, ภาควิชาการประชาสัมพันธ์, คณะนิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารดา เทอดธรรมคุณ. (๒๕๔๗). *ความตระหนักของผู้สื่อข่าวต่อจริยธรรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ไทย*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Adams, J. (1969). *Press time* (2nd ed.). New York: Prentice Hall.
- Bittner, J.R. (1996). *Mass communication : an introduction*. New Jersey: Prentice – Hall.
- Duane, B. (n. d.). *The newspaper its place in a democracy*. Princeton: D. Van Nostand.
- Good, C.V. (1956). *Dictionary of education*. London: McGraw – Hill.
- Lent, A. J. (1974). *Mass communication : a world view*. California: Mayfield Publishing Company.
- Merrill, C. J., Carter, B.R., & Marvin, A. (1972). *The foreign press*. Baton Rouge: Louisiana University Press.
- Read, H. (1974). *Communication : Method for all media*. Urbana, Ill. : University of Illinois Press.
- Sadman, P.M., et al. (1976). *Media: an introductory analysis of America mass communication*. New Jersey: Prentice – Hall.

Yamane, T. (1967). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper and Row.
_____. (1973). *Statistics: an introductory analysis* (3rd ed.). Tokyo: Aoyama Gakuin University.

.....

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

รายชื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี *

ชื่อหนังสือพิมพ์	ปีที่ออก	รูปแบบ/ลักษณะ/ ประเภท	ผู้พิมพ์/เจ้าของ/ บรรณาธิการ	ที่อยู่/โทรศัพท์/โทรสาร	จำนวน พิมพ์
แดนสยาม	๒๕๑๖	ขนาดเล็ก Tabloid ข่าวทั่วไป	นายวิวัฒน์ คชินทร	๒๕๖ ถ. วชิรปราการ ต. บางปลาสร้อย อ. เมือง จ. ชลบุรี ๒๐๐๐๐ โทร. ๐-๓๘๒๓-๔๔๔๔ , ๐๘-๑๖๘๓-๓๑๒๐	๓,๐๐๐ ฉบับ
เสียงมหาชน	๒๕๒๖	ขนาดใหญ่ Full format ข่าวทั่วไป	นายชินทัต มังกรสุรกาล	๘๖/๕๓ ถ. สุขุมวิท ต. บ้านสวน อ. เมือง จ. ชลบุรี ๒๐๐๐๐ โทร. ๐-๓๘๒๓-๕๑๕๖ , ๐-๓๘๒๓-๖๓๕๐	๓,๐๐๐ ฉบับ
อิสระชน	๒๕๒๖	ขนาดเล็ก Tabloid ข่าวทั่วไป	นายผดุงศักดิ์ ดันตระวรศิลป์	๘๒๓/๓๔ ถ. พรหมาสตรี ต. บางปลาสร้อย อ. เมือง จ. ชลบุรี ๒๐๐๐๐ โทร. ๐-๓๘๒๘-๘๓๑๕, ๐๘-๑๘๖๕-๕๕๑๖	๓,๐๐๐ ฉบับ
ข่าวเศรษฐกิจ	๒๕๑๕	ขนาดใหญ่ Full format ข่าวเศรษฐกิจ - การเมือง	นางพุลศรี วิชชวงค์	๘๐๓/๔ ถ. เจตจำนงค์ อ. เมือง จ. ชลบุรี ๒๐๐๐๐ โทร.๐๘-๑๘๖๑-๘๓๘๘	๓,๐๐๐ ฉบับ
ศรีราชา	๒๕๑๓	ขนาดเล็ก Tabloid ข่าวทั่วไป	นายสมพล ยศฐาศักดิ์	๑๐๒/๒๖ ถ. สุรศักดิ์ ๑ ต. ศรีราชา อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี ๒๐๑๑๐ โทร. ๐-๓๘๓๒-๑๕๓๕	๓,๐๐๐ ฉบับ

* รายชื่อหนังสือพิมพ์ที่มีการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องและเผยแพร่ในจังหวัดชลบุรี สํารวจในเดือน มีนาคม ๒๕๕๑

ชื่อหนังสือพิมพ์	ปีที่ออก	รูปแบบ/ลักษณะ/ ประเภท	ผู้พิมพ์/เจ้าของ/ บรรณาธิการ	ที่อยู่/โทรศัพท์/โทรสาร	จำนวน พิมพ์
ข่าวชล – แปรริ้ว	๒๕๓๕	ขนาดเล็ก Tabloid ข่าวการเมือง	นายธนา ชรรมวาจา	๔๕ หมู่ ๘ ต.เสม็ด อ. เมือง จ. ชลบุรี ๒๐๐๐๐ โทร ๐๘-๑๕๖๕-๓๑๔๕	๓,๐๐๐ ฉบับ
ศรีราชาโพสต์	๒๕๔๖	ขนาดเล็ก Tabloid ข่าวทั่วไป	นายไพบุลย์ เสริมศาสตร์	๑๔๔/๕ ถ. สุขุมวิท ต. ศรีราชา อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี ๒๐๑๑๐ โทร. ๐-๓๘๓๒-๘๔๓๕ , ๐-๓๘๓๒-๘๔๓๘	๓,๐๐๐ ฉบับ
ชลนิวัต	๒๕๔๔	ขนาดเล็ก Tabloid ข่าวทั่วไป	นายสัมภาษณ์ บริบูรณ์	๕๓/๒ หมู่ ๓ ต. บ้านสวน อ. เมือง จ. ชลบุรี ๒๐๐๐๐ โทร. ๐๘-๑๘๖๑-๘๓๘๘	๓,๐๐๐ ฉบับ
เสียงชล	๒๕๔๒	ขนาดเล็ก Tabloid ข่าวทั่วไป	นายสุเทพ กุศล	๑๗๘ ซ. ศถาวร อ. บ้านบึง จ. ชลบุรี ๒๐๑๓๐ โทร ๐-๓๘๔๔-๓๔๘๐ , ๐๘-๕๕๓๕-๕๑๖๑	๒,๐๐๐ ฉบับ
ข่าวภาพ	๒๕๓๕	ขนาดเล็ก Tabloid ข่าวทั่วไป	นายกฤตภพ ผดุงพันธ์	๒๔/๕๒ หมู่ ๕ ต. บ้านปึก ถ. มิตรสัมพันธ์ อ. เมือง จ. ชลบุรี ๒๐๑๓๐	๑,๕๐๐ ฉบับ